

КАК ДА ОПАЗИМ НАШЕТО КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО, ЗА ДА ГО ПОКАЖЕМ НА СВЕТА И ДА ГО ПРЕДАДЕМ НА ИДНИТЕ ПОКОЛЕНИЯ?

*Ралица Йотова, студент ОКС „Магистър“ I курс „Национална сигурност“
Университет по библиотекознание и информационни технологии (УниБИТ)*

Културно-историческото наследство е симбиоза от материалите паметници на културата и нематериалното културно наследство, като основен фактор на влияние /в положителен или негативен аспект/ има човекът. Човешкият фактор е в основата на тълкуването и разбирането за това какво е културно наследство, именно поради тази причина, за да бъдем актуални и за да съумеем да намерим разрешение на проблемите, пред които е изправено човечеството днес, трябва да отговорим на въпроса „Какво означава, или по-точно казано: „Какво е културата за мен, респективно „културно-историческото наследство“?

Съществуват различни определения за това „*Що е култура?*“, вероятно в съзнанието на всеки човек тя е абстрактно понятие, поради което можем да заключим, че тълкуванията и представите за нея никога няма да бъдат сведени до едно уникално и обединяващо характера на тази дума понятие, защото ценностите ни вече са различни, самите ние сме различни и някой трябва да ни научи как да преоткрием корените ни.

Това може да бъде синтезирана идея, която да обединява изкуство, наука, политика, технологии, социални дейности по такъв начин, че да се получи позитивна двупосочност на ракурсите – от миналото към настоящето и обратно – от настоящето към миналото. Това е възможност да поставим проблема и да потърсим отговор на неговото разрешаване, използвайки онзи масив от знание, благодарение на който сме достигнали до днешната реалност.

Точно тук теорията и практиката на информационната среда, като интегрирана съвкупност от информационни фондове, информационни технологии и човешкия фактор (интерперсонални интеракции и интеракции между хората и оборудването), се явяват

средоточие на история, култура, етнография, културология, естетика и фундамент, който осмисля и аргументира връзките в културно-историческото наследство на човечеството. Съществена крачка в тази насока е и присъединяването ни към голямото семейство на ЮНЕСКО на 17 май 1956 г. Последствията са с положителен характер, защото България може да се похвали с ратифицирането на всички важни международни конвенции на ЮНЕСКО: Конвенцията за опазване на световното културно и природно наследство; Конвенцията за опазване на подводното наследство; Конвенцията за опазване на нематериалното културно наследство; Конвенцията за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване; Конвенцията за опазване на световното и културно наследство (с присъединяването си към тази конвенция България участва активно в работата на Комитета). Сред съвременните приоритети на държавната политика за културно-историческото наследство е и разширяването на списъка с българските обекти, които са в Списъка на ЮНЕСКО на световното културно и природно наследство.

В последните години, паралелно с разширяване на границите на политическа и икономическа интеграция, с промените в традиционното геополитическо мислене, еволюира представата за култура, наследство и културно наследство. Промениха се и възгледите за неговия обхват и съдържание. В понятието „културно наследство“ вече се включват не само материални, но и неосезаеми ценности: духовни връзки и традиции, културни маршрути, културни пейзажи, културни ландшафти.

Въпросите за опазването и експонирането на културното наследство могат да се обособят около централни теми, които ще служат за категоризация на политиките, ръководните принципи и препоръките, изработени от Съвета на Европа. В тази връзка мога да отправя следните препоръки на базата на знанията и опита, които съм придобила с участието ми в различни летни университети, летни студентски практикуми, стажантски програми и др.

Смятам, че от огромно значение за опазването и съхраняването на материалното културно наследство на Р България е бързото и адекватно написване и придвижване на

документацията необходима за извършването на своевременни консервационни и реставрационни дейности на обектите и предметите определени за това. Необходимо е българското законодателство да бъде идентично с европейското законодателство, за да могат всички нормативни актове да бъдат актуални и приложими в информационна среда.

Един от съществените проблеми в областта на културно-историческото наследство е съхраняването на нематериалното културно наследство или по-точно на знанието за него. В тази връзка отправям препоръка към всички хора, независимо от техните културни белези – никога да не забравят род, Родина, традиции и ценности, защото не е важно старите албуми със снимки на нашите предци само да ни умиляват, нужно е да разбираме повода за тези снимки, причините да ги пазим, да ги съхраняваме и не на последно място да откриваме приликите между нас и лицата, портретите на хората от снимките, старите къщи, стръмните улици и всичко, което е част от нашето минало и респективно от нашето бъдеще. Само по този начин безпроблемно ще приемем и лесно ще разберем културата на която сме наследници и в същото време ще я съхраним и предадем на поколенията след нас.

Цялостното ни развитие се основава на позитивната комуникация, на възможността да концентрираме миналото и бъдещето си в настоящето, да извлечем онези знания и умения, които са ни необходими, за да изградим свой по-стойностен свят, да променим или премахнем старите, спъващи развитието ни догми и да оптимизираме позитивните нагласи и идеи, които ще ни изградят като пълноценни личности, общества, като пълноценно човечество, което ще има свой облик в световната история. За целта трябва да притежаваме своя идентичност – личностна, народностна, като граждани на „глобалния свят“. Да познаваме миналото си и да черпим вдъхновение от него в това, което създаваме в настоящето. Да знаем кои сме, кои са „другите“, откъде идваме и как можем да живеем всички заедно, за да разберем накъде отиваме и да осмислим пътя си.